

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR

Högalids församling

Kyrkofullmäktiges godkännande

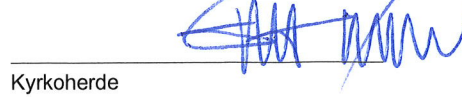

Kyrkofullmäktiges ordförande

Wolfgang Hed

Namnförtydligande

Kyrkoherdens godkännande

Kyrkoherde

Gunilla Lindén

Namnförtydligande

Domkapitlet i Stockholms stift utfärdar denna
församlingsinstruktion att gälla till och med _____

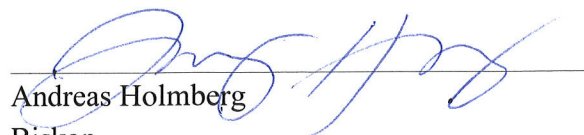
2029-06-11

”

*Jag vill tillsammans med er dela glädjen,
stoltheten och nåden att få vara en del av en
kyrka som är just nu, som planerar framåt, som
har en god tradition i ryggen och allra mest:
en kyrka som talar tydligt om Jesus Kristus och
därför kan ha vidöppna dörrar utåt.*

”

På domkapitlets vägnar

Andreas Holmberg

Biskop

Församlingsinstruktion för Högalids församling

Vision

Högalids församling vill vara en kyrka för alla hela livet.

Vi vill vara en församling där barn, unga, vuxna och äldre, alla med sina unika gåvor, ska hitta en plats att möta sig själva, andra människor och Gud.

Vi vill vara en församling som inte diskriminerar utifrån ekonomiska förutsättningar, kön, könsuttryck, psykisk hälsa, fysisk förmåga, funktionsvariationer, etnicitet, ålder eller sexuell läggning.

Vi vill vara en levande församling där vi tillsammans får utforska Guds kärlek.

Vi vill vara en församling där vi förundras inför skapelsen - och tar hand om vår jord.

Omvärldsbeskrivning

Vad är Högalids församling och vad finns där?

Till Högalids församling leder många broar. På 1600-talet byggdes den första bron mellan Liljeholmen och Södermalm. Då var området kring Hornstull nästintill landsbygd och långt in på 1700-talet var området glest befolkat. På 1600- och 1700-talet uppfördes malmgårdar, herrgårdsliknande byggnader, som fungerade som fritidsbostäder för förmögna medborgare. Flera av dessa malmgårdar finns kvar och fungerar idag bland annat som föreningslokaler, festvåningar och hotell. På 1700-talet uppfördes en rad träkåkar. Några av dessa finns bevarade, främst i närheten av Zinkensdamm. Under 1800-talet drogs järnvägen söderifrån över en järnvägsbro och flera industrier etablerades i området. Det gjorde att västra Södermalm blev ett mer tätbefolkat område. En stenstad tog form med bostadshus, industrier, skolor och sjukhus. För drygt hundra år sedan invigdes Högalidskyrkan och har sedan dess varit en viktig del av samhällslivet. I församlingen ligger Södersjukhuset, ett av Sveriges största akutsjukhus. Hornstull är fortsatt en knutpunkt. Två stora broar, Liljeholmsbron och Västerbron, för dagligen människor till och från församlingen. Cyklister, fotgängare, bilister och de som åker kollektivt kommer över broarna. Genom församlingen löper flera busslinjer och under marken knyter tunnelbanan ihop människorna i staden.

Högalids församling omfattar västra delen av Södermalm, Långholmen och Reimersholme.

Vilka bor i Högalids församling?

I Högalids församling bor 31 666 personer. Av dem tillhör 48,2 % Svenska kyrkan.

Mer än hälften (53 %) av alla som bor i församlingen är mellan 25 och 64 år. Unga vuxna mellan 20–24 år utgör nära 5 % av befolkningen medan de som är 19 år eller yngre utgör 13 %. I Högalids församling är 10 % av de boende över 80 år. Andelen boende mellan 65 - 79 år är nästan 18 %. Åldersfördelningen i församlingen har inte förändrats så mycket under senare år.

- 20,2 % av invånarna i stadsdelen är födda utomlands eller har två föräldrar som är det. Det är nästan 15 %-enheter under snittet i Stockholm
- Behörigheten till gymnasieskolan ligger över snittet i Stockholm.
- 74,5 % av de i åldern 25–64 år har eftergymnasial utbildning. Det är 11,7 % procentenheter över snittet i Stockholm

- Medelinkomsten ligger nära genomsnittet i Stockholm (452 025 kr jämfört med 453 100 kr)
- Arbetslösheten är lägre än genomsnittet (2,2 % jämfört med 2,9 %)
- En lägre andel av befolkningen får ekonomiskt bistånd (0,5 % jfr med 1,9 % i Stockholm)
- Ohälsotalen ligger på samma nivå som Stockholm i övrigt. Skillnaden mellan de olika områdena i Högalids församling är stora.

Majoriteten av bostäderna i Högalids församling är lägenheter i flerbostadshus. Mer än hälften av alla lägenheter är ett- och tvåor. I statistiken syns inte de som saknar bostad men som stadigvarande vistas i församlingen. Såväl polis som socialtjänst, församlingens diakoner och andra organisationer vittnar om en ökad utslagning. Valdeltagandet är högre än i Stockholm som helhet (84,9% jämfört med 79,9 %) och andelen som röstar på Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet är större än i Stockholm som helhet. Valdeltagandet i kyrkovalet 2021 var också högt. 31,39 % röstade. I riket som helhet var valdeltagandet 18,4 %.

Den kyrkliga seden

Högalidskyrkan syns från många håll i staden och kyrkan är för många "min kyrka". Knappt hälften av befolkningen i Högalids församling tillhör Svenska kyrkan. Trots minskat antal medlemmar över tid finns det ett stort engagemang i församlingen och många ideella medarbetare. Deltagandet i såväl körverksamhet som i församlingens öppna verksamheter för barn och deras föräldrar är högt. Församlingen erbjuder många och välbesökta konserter som ger ett språk för andlig längtan. Många kommer in i kyrkorummet för att tända ljus och sitta ner en stund.

Den kyrkliga seden har stärkts under den gångna fyraårsperioden.

- 32,9 % av alla barn döps (48,7% av barn till kyrkotillhöriga)
- 39,8 % av alla kyrkotillhöriga 15-åringar konfirmeras
- 26,3 % av alla vigslar sker i Svenska kyrkans ordning
- 51,3 % av alla avlidna begravs i Svenska kyrkans ordning

Högalidskyrkan stängde under våren 2021 för en omfattande renovering. Renoveringen pågick under tre år och var ett stort åtagande för församlingen. Den bekostades av kyrkoavgifter, eget kapital, kyrkoantikvarisk ersättning och banklån. Det innebar att församlingen behövde öka sina intäkter och minska sina kostnader. Kyrkoavgiften höjdes med tio öre och bemanningsplanen minskades med sex tjänster.

"Kyrkan är viktig för mig för mig för att man kan komma när och hur man än vill. Det är också en samlingsplats för viktiga tankar och diskussioner. Man kan också möta nya människor och lära sig en massa nya saker! Det är också en väldigt fin och välskött församling och kyrka."

Arvid, 16 år

Vilka vistas i Högalids församling?

Sommaren 2024 hamnade Hornsgatan på Time Magazines lista över platser i städer som måste besökas. Gatan sträcker sig från Slussen i öster till Hornstull i väster. På Hornsgatan ligger inte mindre än 19 secondhandbutiker. Många människor kommer för att shoppa, gå på barer eller äta på någon av alla de restauranger som finns i området.

Stadsdelens många parker, bad- och båtplatser, idrottsplatser och koloniområden gör att många fler än de som bor i församlingen vistas i Högalid. Högalid är på många sätt en rekreerande plats. Men, de många parkerna utgör en samlingsplats inte bara för badgäster och picknickande unga vuxna utan också för droghandel och prostitution. I församlingen finns flera högstadie- och gymnasieskolor till vilka elever och personal reser från andra delar av staden. På Södersjukhuset vistas sjuka och anhöriga och sjukhuset är församlingens största arbetsplats med drygt 4 500 anställda.

Omvärldsanalys

Vad behöver vi göra för att nå visionen?

Högalids församling vill vara en kyrka för hela livet. För detta krävs lyhördhet, uthållighet och kontinuitet i mötet med människor.

Majoriteten av de som bor i Högalids församling befinner sig mitt i livet. Många yrkesarbetar och arbetslösheten är låg. Den genomsnittliga utbildningsnivån i församlingen är hög liksom engagemanget i olika samhällsfrågor. Det finns en hög medvetenhet om frågor som rör såväl demokrati som miljö, rättvisa och hållbarhet. Det betyder inte att nöden inte finns. Nöden har många ansikten. Ohälsotalen är relativt höga utifrån andra socioekonomiska faktorer. En nyckel till detta kan vara att det i en del av församlingen, Södra Högalid, bor en stor andel offentliganställda. De som arbetar inom sjukvård och skola kan inte gå till sina arbeten om de är sjuka. Minskade resurser till sjukvård och skola har ökat trycket på offentliganställda vilket också kan leda till stressrelaterade åkommor. Genom arbetet i Sjukhuskyrkan kan församlingen bidra till att arbeta med andlig och existentiell hälsa hos personalen.

”Bra samlingsplats och fyller en viktig funktion och gör ett gott arbete för individer, grupper och samhället.”

Pappa till Oliver 7 månader

Medlemstalen för Svenska kyrkan är sjunkande i hela landet. I Högalids församling har andelen medlemmar sjunkit med drygt 7 procent sedan 2015. För församlingen innebär det minskade medlemstalet inte bara en lägre grad av delaktighet utan också en försämrad ekonomi då församlingens främsta intäkt är medlemsavgiften. Andelen utträden årligen har dock minskat den gångna fyraårsperioden samtidigt som andelen inträden har ökat.

I Högalids församling projekteras inga omfattande nybyggnationer, vilket innebär att folkmängden i Högalids församling förväntas vara relativt stabil över tid. Många lägenheter är mindre. Det betyder att det finns ett behov av samlingsplatser utanför hemmen. Detta är en utmaning för församlingen som behövt hyra ut en del lokaler för att öka intäkter. Några samlingslokaler i församlingshuset har ersatts av en ny församlingsexpedition för ökad tillgänglighet och nya samtalsrum för att möta det ökade behovet av samtal och stöd. För att möta människors behov av samlingsplatser krävs lyhördhet, idérikedom och praktiska lösningar som gör det möjligt att använda lokaler på flera olika sätt.

”Viktigt med en mötesplats för alla faser i livet. Kyrkan finns för alla. Oavsett om man har en tro eller inte, kan man alltid prata med någon.”

Mamma till Alicia 2 år, Robert och Esther 7 månader

Under den senaste fyraårsperioden har Högalids församling stått inför stora ekonomiska utmaningar. Omfattande renoveringar av såväl kolumbarium som kyrka har inneburit besparingar i bemanningsplanen. I arbetet med en ny lokalförsörjningsplan kommer omvärldsbeskrivning och analys i FIN att ligga till grund för planering och prioritering så att församlingen i så hög grad som möjligt kan bli en kyrka för hela livet.

Pastoralt program

Högalids församling har under en tid valt att fokusera på fyra perspektiv och vill fortsatt fokusera på dessa för att möta de möjligheter och utmaningar som omvärldsbeskrivning och omvärldsanalys påvisar.

Möta andlig längtan

I Högalids församling finns människors andliga längtan. En del har hittat ett språk för sin tro, andra söker sitt språk. Högalids församling ska vara en plats både för dem som söker sitt andliga språk och för dem som vill fördjupa det. Trots minskade medlemstal har den kyrkliga seden stärkts under de senaste åren. Vi vill fortsätta arbetet med att på olika sätt möta människors andliga längtan. Gudstjänsten och undervisningen ska vara angelägen för alla. Det ska vara lätt att följa med i gudstjänsten samtidigt som den ska öppna för teologisk fördjupning. Söndagens gudstjänst har en särställning som den gemensamma firningsdagen med världens kyrkor. Församlingens undervisning ska ta sin utgångspunkt i människors livsfrågor och längtan efter Gud.

För många är kyrkorummet i sig viktigt. Kyrkan vittnar om att himmel och jord hör ihop. Det ska vara lätt att tända ljus och på andra sätt få plats för den egna andakten och det kravlösa gudsmötet.

"Vad jag gillar med kyrkan är hur församlingen är så öppen och välkomnande, det är inte alls svårt att bli aktiv i kyrkan eller påverka. Samt så gillar jag även hur kyrkan har lagt tid på hur ungdomar skulle vilja komma och delta på kvällsmässor och umgås med lätta måltider efter mässorna."

Matisse, 15 år

Erbjuda mötesplatser

Högalids församling är en församling med ett självklart diakonalt förhållningssätt. Vem som behöver stöd vid vilket tillfälle växlar över tid. Det handlar i grunden om medmännisklighet. Diakonin gestaltar kärleksbudskapet. För att människor ska kunna få och ge stöd behöver det finnas kravlösa mötesplatser i församlingen där människor får utvecklas utifrån sina egna gåvor och förutsättningar och hitta sin plats.

I Högalids församling finns både många enpersonshushåll och trångboddhet. Behovet av rum att mötas i och människor att mötas av är stort. Församlingens uppdrag att skapa gemenskap utmanar till att använda lokaler på ett sätt som främjar människors möte.

Verka för ökat ideellt engagemang

I Högalids församling finns många engagerade medborgare. Intresset för demokrati och samhällsfrågor är stort. Församlingen vill möta detta engagemang och skapa plats för delaktighet i församlingens verksamhet. Ideella medarbetare med olika uppdrag är en förutsättning för en levande församling. Det är inte de anställdas kyrka. Antalet medarbetare som behövs för att utföra uppdraget är många. Det ska vara lätt att engagera sig. Församlingen vill fortsätta sitt engagemang i Ideellt forum.

Samverka och ta socialt ansvar

Svenska kyrkan och Högalids församling är en del av civilsamhället och samverkar med föreningar, skolor, sjukhus, äldreboenden och arbetsplatser. Församlingen särskiljer sig från många andra aktörer genom att möta hela människan, hela livet.

Högalids församling vill söka samverkanslösningar på många områden. Vi vill samverka med andra församlingar, vara en del av samhällets kris- och katastrofberedskap och utveckla arbetet med att ta emot personer som arbetstränar.

Församlingens grundläggande uppgift

Syftet med församlingens liv är att skapa sammanhang där människor kan känna gemenskap, att ta ansvar för skapelsen och att människor ska hitta en tro och dela tro med varandra.

"Och de deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna."

Apostlagärningarna 2:42

MISSION

Ordet mission betyder sändning och kan sammanfatta de andra uppdragen: att fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och vittna om Guds närvaro i världen. Uppdraget utmanar till gränsöverskridande och till att likt Jesus möta alla, utan att fråga vad de tror. Mission är inte en aktivitet, utan ett förhållningssätt som innebär att församlingen är närvarande i sin omvärld och pekar på Guds kärlek just där. Sändningen i världen handlar också om att ta ett aktivt ansvar för skapelsen. Runt Högalidskyrkan vill församlingen verka för att trädgården ska återspegla och värna biologisk mångfald.

Vägval:

- Vi vill verka för att värna biologisk mångfald lokalt och ta ansvar för hela skapelsen
- Vi vill visa på kyrkans närvaro i närsamhället och bjuda in till olika sammanhang
- Vi vill vara uppmärksamma på vår omvärld och bidra med hopp
- Vi vill stödja Act Svenska kyrkans arbete för global rättvisa.

GUDSTJÄNST

I församlingen möts människor med olika erfarenheter, gåvor och behov. I gudstjänsterna möts vi över gränser som i många andra sammanhang delar upp oss människor. Här finns gemensam stillhet, bön, undervisning, vägledning, upprättelse och gemenskap. I gudstjänstens sammanhang får vi lyssna till och tolka Bibelns ord. Vi får spegla våra liv i Bibelns berättelser och tillsammans söka tröst, gemenskap, värme och sammanhang. Gudstjänsten har en viktig diakonal dimension. De kyrkliga handlingarna dop, konfirmation, vigsel och begravning är också gudstjänster, och vi benämner dem just så.

Vägval:

- Vi vill fira gudstjänst ofta och på olika sätt för att möta människors andliga längtan

- Vi vill erbjuda möjligheter till bönegemenskap i vardagen. Den regelbundna vardagsgudstjänsten, morgonbönen och veckomässan, har stor betydelse
- Vi vill värna att gudstjänsten ska vara tillgänglig för många
- Vi vill prioritera möjligheter till samtal och gemensamma måltider i samband med gudstjänst.

UNDERVISNING

Församlingens undervisning utgår från att Gud kommer människan till mötes i en annan människa, att Gud i Jesus visar sitt ansikte i världen. Gud är inte främmande och fjärran. *Gud är nära och närvarande*. Församlingens undervisning bygger på samma inbjudan som Jesus en gång gav sina lärjungar: "Följ med och se!". Grundhållningen är att det är genom att delta och dela med oss av våra egna erfarenheter och kunskaper som vi lär oss.

I och med 1969 års läroplan försvann ämnet kristendomskunskap från den svenska skolan. Det ersattes av religionskunskap och begreppet livsfrågor fördes in i läroplanen. Kunskapen om kristendom har sedan dess förändrats. Församlingens undervisning är en viktig del av att tillsammans söka trons hemspråk i en tid då många inte får med sig det vare sig hemifrån eller i skolan.

Vägval:

- Alla som önskar ska kunna bli döpta och konfirmerade
- Vi vill bjuda in till undervisning för personer i olika åldrar och med olika förutsättningar
- Vi vill bjuda in personer i behov av särskilt stöd till konfirmation och ungdomsverksamhet
- Vi vill vara lyhörda för människors längtan och erbjuda bibelstudium och undervisning i kristen tro
- Vi vill stärka ideella ledares roll och plats i församlingens undervisning.

DIAKONI

Ordet diakoni betyder tjänst och syftar på kyrkans sociala ansvarstagande. Församlingens uppdrag är att kämpa för rättvisa, delaktighet och värdighet för alla. Utgångspunkten i församlingens diakonala arbete är mötet med hela människan. Det diakonala ansvarstagandet omfattar enskilda möten, strategisk samhällsanalys, konkreta åtgärder och opinionsbildning. Utsatthet har många ansikten och församlingens inriktning är att möta dem som bäst behöver det. Församlingens diakonala arbete är ett komplement i samhället och ersätter inte de samhälleliga institutionerna. Uppdraget är att verka för andlig och existentiell hälsa i samverkan med andra aktörer - och att vara en profetisk röst.

Vägval:

- Vi vill erbjuda mötesplatser i vardagen för att stärka människors möten med varandra
- Vi vill samverka med myndigheter och organisationer för att stärka egenmakt
- Vi vill skapa plats för arbetsträning och praktik
- Vi vill bygga broar för att stärka stödet kring dem som behöver stöd och hjälp.

CHECKLISTA FÖR FÖRSAMLING som inte ingår i pastorat

Regler för församlingens verksamhet som domkapitlet får besluta om (57 kap 5 § KO)

GUDSTJÄNST

Firas i församlingen huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag?

(17 kap. 3 § KO)

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

OBSERVERA att huvudgudstjänst ska firas i församlingen om inte domkapitlet medgivit undantag för visst tillfälle.

Firar församlingen regelbundet gudstjänster med annan församling inom Svenska kyrkan?

☐ Ja ☒ Nej

Om ja ange vilka/vilken församling:

Firar församlingen huvudgudstjänst tillsammans med församling/ar i ett annat kristet samfund?

(17 kap. 7 § KO)

☐ Ja ☒ Nej

Om ja – ange i vilken utsträckning?

OBSERVERA att domkapitlets tillstånd ska inhämtas.

Används någon annan ordning eller annan musik än kyrkohandbokens i huvudgudstjänsten?

(17 kap. 4 § och 18 kap. 6 + 6 a § § KO)

☐ Ja ☒ Nej

Om ja ange vilken:

OBSERVERA att annan gudstjänstordning än den som ingår i kyrkohandboken får användas vid visst tillfälle eller under viss tid, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter medgivande av kyrkorådet. Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Om det finns särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut. Gäller avvikelserna måltidens texter krävs även medgivande av domkapitlet. Ett sådant medgivande får lämnas efter ansökan från kyrkoherden.

OBSERVERA också att annan musik än den som ingår i kyrkohandboken får användas till kyrkohandbokens texter, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter medgivande av kyrkorådet. Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Finns det särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut.

Enligt domkapitlet i Stockholms stift ska huvudgudstjänst med nattvard firas i varje församling minst 24 gånger under ett kyrkoår. Sker så i er församling?

(17 kap 5 § KO)

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

TJÄNSTER

Stiftsstyrelsen har beslutat att det ska finnas minst sex (ange antal) prästtjänster (inklusive kyrkoherde) i er församling.

(37 kap. 19 § KO)

Domkapitlet har beslutat att det ska finnas minst en kyrkomusiker som ska vara:

(34 kap. 2 § KO)

☒ Försteorganist ☐ Organist ☐ Kantor

Finns någon av följande specialbefattningar i församlingen:

(34 kap. 11 § KO)

☒ Sjukhuspräst ☐ Präst för verksamhet på teckenspråk, finska eller annat språk

☐ Präst i en samarbetskyrka eller liknande

☐ Övrig specialbefattning Ange vilken: _____

FÖRSAMLINGENS VERKSAMHET PÅ ANDRA SPRÅK ÄN SVENSKA

(57 kap. 5 § KO)

Redovisa kort församlingens verksamhet på de andra språk än svenska som behövs för att församlingen ska kunna fullgöra sin grundläggande uppgift:

I Högalids församling finns ingen regelbunden verksamhet på annat språk än svenska. I personalgruppen finns en hög språkkompetens vilket också anges på församlingens hemsida.

BARNKONSEKVENSANALYS

(57 kap. 5 § KO)

I det pastorala programmet ska barnets perspektiv utifrån en barnkonsekvensanalys behandlas.

Enligt domkapitlets beslut ska barnkonsekvensanalysen lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen.

Finns denna?

☒ Ja ☐ Nej

Om nej ange varför:

KYRKOR

(57 kap. 5 § KO)

När det finns flera kyrkor i en församling ska det redovisas hur dessa i huvudsak används.

Om flera kyrkor finns ange vilka och hur de används:

HANDLINGSPLAN FÖR LÄRANDE OCH UNDERVISNING

Enligt domkapitlets beslut ska en handlingsplan för lärande och undervisning finnas. Denna lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen. Finns denna?

☒ Ja   ☐ Nej

Om nej ange varför:

Barnkonsekvensanalys inför beslut rörande församlingsinstruktion (FIN) för Högalids församling

Bakgrund

Enligt Kyrkoordningen ska varje församling upprätta en församlingsinstruktion. Församlingsinstruktionen beslutas av kyrkofullmäktige och utfärdas av domkapitlet.

Församlingsinstruktionen är ett strategiskt styrdokument som beskriver församlingens långsiktiga arbete och ska ligga till grund för domkapitlets tillsyn.

Församlingsinstruktionen med bilagor är ett övergripande styrdokument för de kommande fyra åren och ska ligga till grund för församlingens verksamhetsplanering, budget, uppföljning, prioriteringsarbete och lokalförsörjningsplan.

Församlingsinstruktionen ska innehålla
(57 kap 5 § kyrkoordningen):

- Kyrkans grundläggande uppgift, se inledningstexten till andra avdelningen i kyrkoordningen om församlingarna, första stycket.
- Församlingens vision
- Omvärldsbeskrivning
- Omvärldsanalys
- Pastoralt program

Högalids församlings församlingsinstruktion upprättades 2021 och utfärdades av domkapitlet i juni samma år. Ny församlingsinstruktion ska upprättas under 2025 för att utfärdas senast i juni 2025.

Avseende FN:s konvention om barns rättigheter

Högalids församling har genom barnkonventionen ansvar för att se till att alla barn och unga får sina rättigheter tillgodosedda. Barn- och ungdomsperspektivet skall lyftas i alla verksamheter.

Analys utifrån barnkonventionens fyra ramartiklar

Artikel 2 Barnets rätt till likvärdiga villkor

1. Konventionsstaterna skall respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt.
2. Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

Högalids församlings kyrkoråd har formulerat en vision som tydliggör ambitionen att vara en församling där barn ska existera på likvärdiga villkor som vuxna och en församling som inte diskriminerar utifrån vare sig ålder eller funktionsförmåga.

Högalids församling vill vara en kyrka för alla hela livet.

Vi vill vara en församling där barn, unga, vuxna och äldre, alla med sina unika gåvor, ska hitta en plats att möta sig själva, andra människor och Gud.

Vi vill vara en församling som inte diskriminerar utifrån ekonomiska förutsättningar, kön, könsuttryck, psykisk hälsa, fysisk förmåga, funktionsvariationer, etnicitet, ålder eller sexuell läggning.

Vi vill vara en levande församling där vi tillsammans får utforska Guds kärlek.

Vi vill vara en församling där vi förundras inför skapelsen - och tar hand om vår jord.

Artikel 3 Barnets bästa i främsta rummet

1. Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, skall barnets bästa komma i främsta rummet.

2. Konventionsstaterna åtar sig att tillförsäkra barnet sådant skydd och sådan omvårdnad som behövs för dess välfärd, med hänsyn tagen till de rättigheter och skyldigheter som tillkommer dess föräldrar, vårdnadshavare eller andra personer som har lagligt ansvar för barnet, och skall för detta ändamål vidta alla lämpliga lagstiftnings- och administrativa åtgärder.

Församlingsinstruktionen rymmer en omvärldsbeskrivning och en omvärldsanalys som visar på att det i församlingen finns en viss trångboddhet och att det finns ett behov av icke-kommersiella samlingsplatser utanför hemmen. Detta kan vara av särskild vikt för barn. Församlingen vill samverka med andra instanser i samhället för att möta hela människan, hela livet. I detta ligger samverkan med förskolor och skolor. Utsattheten kan ha många ansikten. En av församlingens diakoner har ett särskilt uppdrag att ge röst åt barn och unga och deras familjer.

Artikel 6 Barnets rätt till liv och utveckling

1. Konventionsstaterna erkänner att varje barn har en inneboende rätt till livet.
2. Konventionsstaterna skall till det yttersta av sin förmåga säkerställa barnets överlevnad och utveckling.

Högalids församling vill söka samverkanslösningar på många områden. Vi vill samverka med andra församlingar, vara en del av samhällets kris- och katastrofberedskap och samverka med andra instanser för att bidra till liv och utveckling för barn. I detta ligger också församlingens strävan att fortsatt ta ansvar för ett konfirmandarbete som tydligt inkluderar barn i behov av särskilt stöd.

Artikel 12 Barnets rätt att uttrycka sina åsikter

1. Konventionsstaterna skall tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet, varvid barnets åsikter skall tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.
2. För detta ändamål skall barnet särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med den nationella lagstiftningens procedurregler, i alla domstols- och administrativa förfaranden som rör barnet.

Högalids församling har som ambition att eftersträva tillgänglighet och delaktighet för alla åldrar oavsett funktionsförmåga.

Barnkonsekvensanalys, checklista

1. På vilket sätt, direkt eller indirekt, berörs barn och unga av denna fråga?

Innebär förslaget att:

- ✓ vi har satt barns och ungas bästa i främsta rummet
- ✓ vi tagit hänsyn till deras sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter
- ✓ vi tagit hänsyn till deras hälsa och utveckling, behov och säkerhet
- ✓ vi tagit hänsyn till de funktionshindrade barnens och ungas behov

2. Kan barns och ungas egna åsikter tas tillvara i denna fråga?

- ✓ Ja

I arbetet med framtagande av församlingsinstruktion för Högalids församling har barn, unga och deras föräldrar intervjuats. De har fått uttrycka vad kyrkan betyder för dem, vad de uppskattar och vad de skulle önska mer. Vi har valt att fokusera på två grupper: föräldrar som kommer med barn till församlingens öppna förskola och babymassage. Den förra är en öppen verksamhet med ca 120 deltagare per vecka medan babymassagen är en sluten grupp med 6–8 vuxna. Vi har också intervjuat ungdomar som deltar i församlingens ungdomsverksamhet, antingen som deltagare i gudstjänst och social samvaro eller ideella medarbetare. Det är ca 70–120 ungdomar som kommer till den verksamheten varje söndag.

Såväl barn som föräldrar värdesätter tillgänglighet och delaktighet. Det är lätt att ta sig in i lokaler, kyrkan har generösa öppettider och när man väl är inne är det lätt att vara delaktig och bidra.

Flera uttrycker kyrkans betydelse som en sammanhållande faktor i samhället när många människor marginaliseras. Lite äldre barn, tonåringar, och föräldrar uttrycker att tydligt formulerade värderingar och värnande om människovärde är viktigt för dem. Flera uttrycker också uppskattning för gott fika och möjlighet till gemensamma måltider.

Barnen och deras föräldrar värdesätter att det finns mötesplatser för olika åldrar och att det både finns möjlighet att träffa människor i liknande livssituation (till exempel småbarnsföräldrar eller tonåringar) och att det finns mötesplatser där människor med olika livssituationer möts. Vad gäller det sistnämnda lyfts särskilt gudstjänster med någon form av förtäring i samband med gudstjänst fram.

Plan för lärande och undervisning

”Ty där två eller tre är samlade i mitt namn är jag mitt ibland dem.”
Matteus 18:20

Vision: att ge ett språk för livet

I Kyrkoordning för Svenska kyrkan uttrycks i första kapitlet vilken församlingens uppgift är:

Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift¹.

Högalids församling vill vara en kyrka för hela livet. Det betyder att församlingen har ett ansvar för lärande och undervisning genom livets alla faser för att möjliggöra ett andligt, livslångt lärande. Det betyder också att allt lärande och all undervisning måste utgå från förutsättningarna hos dem som möts i den process lärande är.

Den kristna tron är ett språk för livet som kan bli *vårt* språk – vårt andliga modersmål – om vi får möjligheten att uppleva, pröva och lära oss det. Församlingen vill vara platsen för det upplevandet, prövandet och lärandet – en fri, öppen och generös plats, en plats för våra liv.

Sedan några år tillbaka använder Högalids församling sig av en text, inspirerad av *Inclusive Church* i England, som tydlig signal utåt och inåt för hur vi vill leva som församling. Texten rymmer både en vision för församlingen och är ett uttryck för det som redan är. Den kan förstås som en konkretisering och fördjupning av vårt uppdrag som det beskrivs ovan, såväl som en utmaning till oss alla om att inkludering alltid är en *aktiv* handling, något vi medvetet måste göra, medan exkludering lätt går av sig självt utan att vi tänker på det eller vill det. Detta, att aktivt inkludera, för att vara en kyrka för alla, är en viktig hörnsten i vår syn på lärande och undervisning och speglas i vilken typ av mötesplatser vi vill bjuda in till.

Högalids församling vill vara en kyrka för alla hela livet.

Vi vill vara en församling där barn, unga, vuxna och äldre, alla med sina unika gåvor, ska hitta en plats att möta sig själva, andra människor och Gud.

---

¹ Kyrkoordning för Svenska kyrkan, första kapitlet, andra avdelningens inledning

Vi vill vara en församling som inte diskriminerar utifrån ekonomiska förutsättningar, kön, könsuttryck, psykisk hälsa, fysisk förmåga, funktionsvariationer, etnicitet, ålder eller sexuell läggning. För att kunna göra det behöver vi göra medvetna val och uppmärksamma orättvisor och missförhållanden.

*Vi vill vara en levande församling där vi tillsammans får utforska Guds kärlek.
Vi vill vara en församling där vi förundras inför skapelsen - och tar hand om vår jord.*

Vi vill vara en församling som tillsammans läser och försöker förstå Bibeln. Vad har Gud med våra liv att göra? Vad har våra liv med Gud att göra?

Om ställer oss frågan varför vi gör det vi gör, så får vi utifrån visionstexten ytterligare nyanser och preciseringar och inte minst, utmaningar. Kanske är den mest grundläggande och avgörande utmaningen för församlingens medarbetare att vi som enskilda och tillsammans *försöker leva det vi lär* – d v s att vi själva försöker leva det församlingsliv vi bjuder in till, att vi själva dricker ur den källa som vi djupast sett vill berätta om.

Mötesplatser livets skull – i vår del av staden

Högalids församling är belägen i en levande stadsdel full av människor i rörelse. I området bor få familjer med barn och få äldre, de flesta är medelålders. Många är välutbildade och medvetna i sina omvärldsuppfattningar. Våra former för lärande och undervisning vill vara i samklang med detta – från behov av mötesplatser som öppen förskola, konfirmandgrupper och körverksamhet, till bibelstudier, kurser om kristen tro och samtal om andlig fördjupning. *Relevans* är ett ledord som kräver att vi är öppna och följsamma för människors frågor och behov, och på samma gång lyhörda för hur kristen tro kan kommuniceras i en sekulariserad samtid. Vi befinner oss i spänningsfältet mellan det som är solitt och det som är föränderligt.

Syftet med församlingens lärande och undervisning är inte främst att öka dopfrekvensen och på så sätt få nya betalande medlemmar, utan att människor ska erfara Guds närvaro, komma till tro på Kristus och leva i tro. Vi lever i svåra och utmanande tider där de existentiella utmaningarna växer. Vi vill söka former för lärande och undervisning som skapar och fördjupar en kristen gemenskap. Genom ömsesidighet och respekt för medmänniskan och hela skapelsen vill vi bidra till att Guds rike utbredd.

Hur kan vi vara en plats för realism och hopp, trots allt, på samma gång? Hur kan vi leva i en kristendom som känns som *liv*? Hur kan vi ge verktyg för en andlighet som kan bli såväl djupandning som andligt modersmål?

Det är några frågor vi behöver leva och brottas med – tillsammans.

Pastoralt program med teologiska utgångspunkter för lärande och undervisning

För Luther var det självklart att undervisa att Gud kommer människan till mötes i en annan människa, att Gud i Jesus visar sitt ansikte i världen. För Högalids församling, som ju är en evangelisk luthersk församling, är predikans huvudinnehåll detsamma idag och därför kan Gud aldrig vara främmande och fjärran. *Gud är nära och närvarande*. Gud är redan hos varje människa vi möter, det är inte församlingens medarbetare som kommer med Gud. Gud är redan där. Vi är alla indragna i livets mysterium. Vi vill bjuda in till sammanhang som kan ge erfarenhet av gudsnärvaron och språk för trons erfarenheter.

När Gud visade och visar sitt ansikte i världen – i Jesus och i oss alla – är det ett ansikte som är sårbart. Och om sårbarheten är själva kristendomens väsen så får det betydelse för hur vi förstår vår tro. Tänk bara på följande berättelser:

När Gud föds till världen sker det i samma tid och rum som vi rör oss i. Gud föds på en konkret geografisk plats vid en specifik historisk tid då kejsar Augustus regerar. Gud visar sig på ett sårbart vis: som ett litet människobarn. Och, i påskens tid blir vi åter påmindas om det när Jesus, Guds son, blir avrättad, ett offer för ockupationsmaktens politik, och när han uppväcks från de döda finns det ingen där som kan bevittna det. Och, i pingstberättelsen, berättelsen om hur Gud fortsatt är närvarande trots att Jesus är borta, får vi höra att Gud själv är närvarande bland oss genom något så ogripbart och föränderligt som ord och ande.

Sårbarhet, ogripbarhet och föränderlighet är en utgångspunkt för kristen tro och grunden för kyrkans lära. Det är en grund som bjuder in till lyhördhet, öppenhet och till att ”följa med och se”, som Jesus sade till sina första lärjungar. Vår syn på lärande och undervisning vill avspegla detta. Vi vill bjuda in till en kristen tro befriad från självsäkerhet, totala sanningsanspråk och intellektualism.

Vi vill bjuda in till en levande tro. Levande genom att som livet självt vara just sårbar och i rörelse, och vi vill själva försöka leva och tro så. Och genom det försöka hjälpa varandra att se hur Gud redan är närvarande i våra liv, hur våra liv och erfarenheter hänger samman med kristen tro och tradition. Eftersom det handlar om *liv* är det främst genom att *delta* som vi lär oss. Och genom att delta få:

- ❖ Lära oss mer om kristen tro och kristet liv
- ❖ Ana att Gud är närvarande i världen
- ❖ Erfara att en kristen gemenskap rymmer nåd, omsorg och förlåtelse
- ❖ Inspireras till att värna skapelsen och allt levande.

Vi lär oss tillsammans och av varandra

En av lärandets centrala uppgifter är att röra vid frågorna: Vad har Gud med mitt liv att göra? Vad har mitt liv med Gud att göra? Det är levande frågor som vi aldrig ska bli klara med. Framför allt är det frågor som arbetar med oss om vi ger oss in dem. Men något kan vi säga, som att:

- ❖ Gud är varje människas djupaste grund och identitet: vi är aldrig åtskilda från Gud.
- ❖ Gud ger oss förtroende: vi är kallade att vara Guds medarbetare.
- ❖ Gud behöver oss: *"Öppna mig för din kärlek, världen behöver mig. Världen behöver din kärlek, strömmande genom mig"* (Ps. 96).

De tre punkterna ska vi förstå bokstavligt och tillsammans ger de både grund, innehåll och riktning för församlingens lärande och undervisning. Frågorna ovan är heller inte avsedda att "lösas" på egen hand, utan syftar till att föra oss närmare varandra. *Vi behöver varandra och vi lär oss av varandra.* Kristen tro är ett tillsammans-projekt, en vision som inbegriper hela skapelsen och därför omfattas *alla* levande varelser av Guds kärlek och *allt som är till* är ett uttryck för Guds skaparglädje. Det är ett perspektiv som lärande och undervisning behöver ge extra fokus framöver.

Lärande och undervisning i Högalids församling 2025

Högalids församlings plan för lärande innehåller få konkreta mål. Målen konkretiseras årligen i verksamhetsplan och utgår från att söka relevans i en föränderlig tid.

Detta dokument innehåller en sammanställning av församlingens lärande och undervisning så som det ser ut våren 2025.

0-3 år

-Öppen förskola. Då barnen får lära sig att umgås tillsammans med andra barn i samma ålder, bra inför deras kommande förskola. Föräldrarna får prata och vara sociala med oss och andra vuxna. De får möjlighet att fråga om kyrka, tro och dopet och andra existentiella funderingar. Vi har andakt, sjunger sånger om Gud och tänder ljus under sångstunden.

-Babygudstjänst, då får de uppleva gudstjänsten med alla sina sinnen och sånger tillsammans med andra bebisar och deras vuxna. En slags undervisning på deras nivå, de får lära känna kyrkan, våra ritualer och symboler.

-Spädbarnsmassagekurs (2-6 månader), då får de knyta an till sin förälder som är med på kursen. Bebisarna får lära sig att få kärleksfull beröring/massage på hela kroppen. Oftast första kursen föräldrar och bebisar är med på och får då möjlighet att lära känna andra som är i samma situation. Prata om hur det känns att vara hemma och funderingar man har.

4-6 år

Musiklekis. Då de får lära sig att känna sig hemma i kyrkorummet, sjunga tillsammans och lära sig symboler i kyrkan och lära sig kyrkans högtider och traditioner. Leka, sjunga, avslappning och ha andakt.

Bibelutdelning

6-7 år

Miniorkör. Får lära sig att sjunga i grupp. Fokus på bibeln och att lära känna kyrkan och dess språk och traditioner.

7-9 år

Barnkör och gosskörsaspiranter. Där undervisar musikern barnen om den aktuella söndagens tema och sånger som är anpassade för den aktuella söndagen som de ska sjunga på. Som tex. Bönsöndagen eller Palmsöndagen. Så de lär sig vad de faktiskt sjunger om varför den söndagen heter som den gör och vad vi har för kyrkliga traditioner. De lär sig sångteknik och att sjunga och vara i en grupp.

9-11 år

Flickkör /Gosskör. Där undervisar musikern barnen om den aktuella söndagens tema och sånger som är anpassade för den aktuella söndagen som de ska sjunga på. Som tex. Bönsöndagen eller Palmsöndagen. Så de lär sig vad de faktiskt sjunger om varför den söndagen heter som den gör och vad vi har för kyrkliga traditioner. De lär sig sångteknik och hur man gör för att sjunga i kör. Åker på körläger tillsammans med andra körer från landet.

12-17 år

Ungdomskör. Undervisning i vad söndagens tema betyder och förstå texterna de sjunger. De har även fått gå en kurs i "Meningen med mig", då de får fördjupa sina kunskaper om sina grundkänslor. Detta för att motverka psykisk ohälsa bland ungdomar.

13-18 år

Konfirmation

15-18 år

Ungdomsledarutbildning

17-40 år

Unga röster kör. Unga röster aspirantkör.

25-45 år

Spädbarnsmassagekurs. Föräldrarna får lära sig hur man knyter an till sitt barn genom kärleksfull beröring/Spädbarnsmassage, lära sig vad sitt barn gillar och inte gillar med att få massage. Lära sig vilka olika må-bra hormon vi har i kroppen.

-”Meningen med mig” Då får en grupp föräldrar möjlighet att kära sig hur deras grundkänslor påverkar dem och varför vi reagerar och känner som vi gör.

-Öppna förskolan.

28-70 år

-Bokcirkel.

-Vuxenkonfirmation / Att vara kristen.

-Oratoriekör med körforum 1/ggr månad, 45 minuters utbildning i musikhistoria, kyrkoåret och sångteknik.

-Alla kan sjunga kör. En integrerad kör för personer med och utan funktionsvariationer.

-Damkör

-Kammarkören Högalid

Alla körer jobbar parallellt med musik och textligt innehåll. Att förstå vad man sjunger, inte bara med intellektet utan också med kropp och själ. Körerna sjunger regelbundet på söndagens mässa, och har konserter kopplade till kyrkoåret och till andra högtider och minnesdagar. Sångarna får ta del av såväl kyrkans tradition, som samhällsfrågor (som tex. FN-dagen och Förintelsens minnesdag) och vårt gemensamma kulturarv, såsom traditionella vårsånger och Lucia. Varje kör har en körkaplan som är knuten till kören

-Bibelsamtal.

-”Att söka och finna Gud i allt”. I denna grupp samtalar de med hjälp av bibeltexter och övningar inspirerade av Ignatius och meditation om Guds tilltal i det egna livet.

65-90 år

- Emerituskör. Jobbar på samma sätt som våra andra vuxenkörer, men på dagtid för pensionärer.

-Bibelsamtal.

-Stickgrupp.

-Morgonbön och frukost. Många spontana samtal vid frukostbordet, om högt och lågt. Alla är välkomna, många är ensamma äldre, sjukskrivna, hemlösa och arbetslösa. Men även folk som inte faller in i någon av dessa grupper. Inte sällan blir det samtal om det som har hänt/ska hända i kyrkan på söndagen. Samtal om livet, bibeltexter, tro och tvivel, och psalmer.

Kyrkvisningar

Fyra gånger per termin: Barnens kyrka